

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/62/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120209967
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5120209967.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. M., nar. XX.XX.XXXX, v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa rodičov - matky: M. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. V. XXXX/X, K., t.č. bytom V. XX, K. a otca: U. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, K., v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 21P/194/2020-276 zo dňa 11. januára 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 21P/194/2020-276 zo dňa 11. januára 2022 v napadnutých výrokoch IV., V., VIII. a IX. **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. rozhodol tak, že zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 9P/85/2016 „I. Súd zrušuje rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 9P/85/2016-183 z 12. 12. 2016 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Žilina, č.k. 9P/85/2016- 191 z 24. 04. 2017 v časti zverenia maloletého F. M., nar. XX. XX. XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti. II. Maloletý F. M., nar. XX. XX. XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti matky. III. Matka je oprávnená maloletého F. M., nar. XX. XX. XXXX, zastupovať a spravovať jeho majetok. IV. Otec U. F., nar. XX. XX. XXXX je povinný prispievať na výživu maloletého F. M., nar. XX. XX. XXXX vo výške 150,- eur mesačne vždy 21P/194/2020 2 do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 01. 09. 2020. V. Nedoplatok na výživnom na mal. F. M., nar. XX. XX. XXXX za obdobie od 01.09.2020 do 31.12.2021 vo výške 2.020,- eur je otec povinný zaplatiť v lehote 24 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia k rukám matky maloletého. VI. Vo zvyšnej časti návrh matky zamietá. VII. Súd styk otca s maloletým F. neupravuje. VIII. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 9P/85/2016-183 z 12. 12. 2016 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Žilina č.k. 9P/85/2016-191 z 24. 04. 2017 v časti určeného výživného otca na maloletého F. M., nar. XX. XX. XXXX. IX. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd v ods. 2 poukázal na to, že k návrhu, ktorý podala matka, sa vyjadrili starí rodičia, ktorí potvrdili skutočnosti uvádzané matkou. V ods. 3 napadnutého rozsudku okresný súd uviedol vyjadrenie otca k návrhu matky, ktorý nesúhlasil s návrhom na výživné s poukazom na jeho príjem ako i ďalšiu vyživovaciu povinnosť. V ods. 6. napadnutého rozsudku okresný súd uviedol skutočnosti uvádzané matkou pri jej výsluchu a v ods. 7. napadnutého rozsudku okresný súd uviedol skutočnosti uvádzané otcom pred okresným súdom, ktorý poukázal na svoje ekonomické podmienky ako i svoj zárobok, a tiež uviedol, že vyššie výživné ako mal doteraz nemôže platiť, pretože

to nie je v jeho možnostiach. S maloletým F. nie je v žiadnom kontakte, naposledy ho videl, keď sa rozchádzal s jeho matkou a maloletý mal vtedy 8, resp. 9 mesiacov.

3. Okresný súd v ods. 8 a 9 napadnutého rozsudku uviedol skutočnosti uvádzané starým otcom a starou matkou na pojednávaní so záverom, že matka je už schopná sa o maloletého postarať.

4. V ods. 10 napadnutého rozsudku okresný súd uviedol závery uvádzané kolíznym opatrovníkom na pojednávaní, ktorý súhlasil s návrhom matky a považoval ho za dôvodný s prihliadnutím na skutočnosť, že maloletý F. už aktuálne 2 roky žije v spoločnej domácnosti s matkou, je v jej osobnej starostlivosti.

5. Rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 9P/85/2016-183 z 12. 12. 2016 okresný súd zveril maloletého F. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starej matky K. M. a starého otca L. M.. Zároveň uložil matke aj otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina. Matka podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni pracovala od 01. 01. 2020 do 30. 09. 2020 v Insolia, s.r.o.. Od 01. 10. 2020 do 30. 11. 2020 v spoločnosti KRADU, s.r.o.. Zároveň na základe Dohody o vykonaní práce od 21. 10. 2020 dosahovala nepravidelný príjem v spoločnosti H&M Hennes&Mauritz SK s.r.o. od 01. 12. 2020 pracuje v spoločnosti Verve facility Services, s.r.o. Podľa potvrdenia o príjme od spoločnosti Verve facility Services s.r.o. priemerný čistý mesačný príjem matky za obdobie od 12/2020 do 11/2021 bol 135,10 Eur. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni otec pracoval od 21. 01. 2020 do 31. 01. 2020 na základe Dohody o pracovnej činnosti v spoločnosti Trans-Stav s.r.o. Od 10. 02. 2020 do 31. 12. 2020 ako zamestnanec v spoločnosti P&P Construction s.r.o. Následne v spoločnosti P&P Construction s.r.o. pracoval aj v období od 26. 01. 2021. Podľa potvrdenia o príjme a oznámenia od zamestnávateľa zo dňa 16.11.2020 (č.l. 232) priemerný čistý mesačný príjem otca bol 476,74 Eur, k čomu poberal diéty v priemere 1.223,50 Eur. Pracuje v spoločnosti ako pomocný stavebný pracovník vo výrobe. Bol v období ods. 01. 05. 2020 do 18.05.2020 v karanténnej PN, pričom nemocenské vyplácala Sociálna poisťovňa, pobočka Žilina. Sú mu realizované zrážky zo mzdy na viaceré exekúcie. Podľa oznámenia zo dňa 29.11.2021 (č.l. 252) okresný súd zistil, že v spoločnosti pracuje ako pomocný stavebný pracovník vo výrobe od 26.01.2021, pracovný pomer má uzatvorený na dobu určitú do 31.12.2021. Vykonáva sa mu zrážka zo mzdy na základe EX 1698/2014 na výživné, ostatných 12 exekúcií zostáva v poradí. V období od 28. 06. 2021 do 02. 07. 2021 bol práceneschopný. Jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 01/2021-10/2021 bol 551,65 Eur. Zároveň poberal náhrady v priemere 1334,20 Eur.

6. V ods. 16. a 17. napadnutého rozsudku okresný súd zhrnul závery zo šetrenia pomerov v rodine zo dňa 11.11.2020 ako i zo dňa 15.12.2021.

7. Okresný súd s poukazom na § 36 ods. 1 Zákona o rodine, § 24 ods. 3 Zákona o rodine, § 24 ods. 4 Zákona o rodine, § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine, § 62 ods. 1 Zákona o rodine, § 62 ods. 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, § 76 ods. 1 Zákona o rodine, § 45 ods. 1 Zákona o rodine, § 47 ods. 1 Zákona o rodine a § 52 CMP rozhodol tak, ako bolo uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia. Okresný súd uviedol, že maloletý v „súčasnosti“ od februára 2020 sa nachádza v osobnej starostlivosti matky. Dôvodom bola zmena pomerov na strane matky. U matky bolo vykonané šetrenie pomerov, pri ktorom neboli zistené nedostatky v starostlivosti o maloletého. Matka býva v spoločnej domácnosti s maloletým, s priateľom a jeho matkou, ktorá je vlastníčkou bytu. Matka tu má pre mal. F. vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť a výchovu. Aj vzájomné osobné vzťahy s osobami žijúcimi v spoločnej domácnosti sú blízke a dobré. Spoločne všetci členovia domácnosti sa finančne podieľajú na nákladoch na bývanie, ako aj na zabezpečovaní ostatných potrieb domácnosti - nákup potravín, hygienických potrieb a podobne. Užívanie omamných látok zo strany matky, ktoré bolo hlavným dôvodom, pre zverenie maloletého F. do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, zistené nebolo. Matka so synom majú vybudovaný pekný vzťah, sú navzájom na seba citovo naviazaní. Rovnako zo správy základnej školy, ktorú maloletý navštevuje možno konštatovať, že matka sa o neho zaujíma, je v kontakte s triednou učiteľkou, maloletý F. škole dosahuje dobré výsledky, do školy chodí pravidelne, povinnosti si plní, poplatky sú uhradené, chodí vhodne a čisto oblečený. Svoj názor k prípadnej zmene zverenia vyjadril samotný maloletý F., ktorý uviedol, že u mamy je mu dobre, rozumejú si aj s jej priateľom, mama sa o neho stará.

8. Pri rozhodovaní o výživnom okresný súd vychádzal zo zásad, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného, t. j. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Kritériami určovania rozsahu vyživovacej povinnosti sú odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj schopnosti, možnosti, majetkové pomery rodičov. Pri určení rozsahu výživného je treba vychádzať z toho, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, medzi ktoré patria okrem bežných potrieb ako výživa vo vlastnom slova zmysle (šatstvo, bielizeň, obuv, náklady na bývanie), aj ďalšie potreby súvisiace s rozširovaním, prehľbovaním vzdelania dieťaťa, k rozvoju jeho záujmov, prípravou na budúce povolanie a tiež kultúrne, športové, rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje v súčasnosti život kultúrneho človeka. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej kultúrnej a záujmovej alebo športovej činnosti, príp. ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, teda ide o všeobecne známe skutočnosti, ktoré nie je potrebné osobitne dokazovať. Dokazovať je potrebné len odôvodnené výdavky na výživu dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v tomto veku. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že výživné nemožno určovať len mechanickým výpočtom. Pri rozhodovaní o výške výživného súd porovnal možnosti, schopnosti a majetkové pomery u oboch rodičov, prihliadol k odôvodneným potrebám maloletého F.. Okresný súd ustálil výšku výživného na maloletého F. na sumu 150,- Eur, pričom zohľadnil náklady, ktoré musia byť zabezpečované v súvislosti s prirodzeným rastom a vývinom dieťaťa. Maloletý je vo veku a ešte stále v období aktívneho rastu, čo sa premieťa najmä do výdavkov na oblečenie, obuv a stravu. Výdavky na obuv a oblečenie sú premenné a závislé od sezóny. Rovnako tak výživa, jej zloženie sú pre dieťa v každom veku dôležité. Za odôvodnené potreby maloletého je potrebné rovnako považovať náklady na bývanie, ďalej hygienu, či náklady na školu. V súčasnosti tieto odôvodnené výdavky sú: strava okolo 130 Eur, oblečenie a obuv okolo 50 Eur, cestovné 2,10 Eur (ročný výdavok 25,50 Eur), zubár 7-13 Eur mesačne, výdavky na školu, poplatok za ZRPŠ, nákup zošitov a školských potrieb na začiatku školského roka a v priebehu rok okolo 10,- Eur (jednorázový poplatok ZRŠ 18,- Eur, nákup školských potrieb okolo 100,- Eur na začiatku roka). Navštevuje ZUŠ, kde platí 28 Eur štvrťročne. Ako mimoriadny výdavok v priebehu roka má okuliare okolo 70 Eur plus doplatok za sklá. Matka pracuje za obdobie od 10/2020 - 11/2021 s priemerným čistým mesačným príjmom 135,10 Eur. Žije v spoločnej domácnosti s maloletým a priateľom, kde sa podieľa na spoločných nákladoch na bývanie vo výške 100,- Eur. Ako svoje výdavky uviedla kredit na telefón okolo 6 Eur, cestovné okolo 30 Eur a náklady na stravu 3-člennej rodiny okolo 400 eur, na ktorých sa podieľa spoločne s priateľom, ktorý pracuje. Matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť aj formou osobnej starostlivosti a uspokojovaním bytových potrieb maloletého, na ktorú skutočnosť je súd povinný prihliadnúť priamo zo zákona a ktorá je postavená na roveň finančným plneniam. Otec tak v roku 2020 (od 10.02.2020 do 31.12.2020) aj v roku 2021 (od 26.01.2021 do 31.12.2021) pracoval u toho istého zamestnávateľa, opakovane na dobu určitú. Súdu aktuálne predložil skončenie pracovného pomeru, uzavretého na dobu určitú ku dňu 31.12.2021. Uviedol, že nie je predpoklad, že sa aj tento rok zamestná u toho istého zamestnávateľa, nakoľko pre uzavretie pracovného pomeru zamestnávateľ vyžaduje očkovanie, čo nespĺňa. Uvedená skutočnosť zostala len v rovine otcovho tvrdenia, nijakým spôsobom ju nepreukázal. V rozhodnutí o zverení maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti bola otcovi určená vyživovacia povinnosť vo výške 30,- Eur a to s prihliadnutím na tú skutočnosť, že bol vo výkone trestu odňatia slobody. V období rozhodnom pre posudzovanie úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému F. však nastala zmena pomerov u otca, ktorý v uvedenom období pracoval a dosahoval príjem a zároveň za prácu poberal aj náhrady, či diéty. Podrobne boli uvedené v tejto rovine uvedené v odseku 15. napadnutého rozsudku. „V súvislosti s výkonom povolania otca súd za príjem otca v zmysle 21P/194/2020 11 predložených potvrdení považoval aj samostatnú a premennú zložku - diéty. Súd súhlasí s tým, že prvoradým účelom predmetnej platby zo strany zamestnávateľa je zabezpečiť, resp. refundovať náklady stravovania, či bývania v zahraničí. Náklady na celodenné stravovanie počas niekoľkodňového pracovného turnusu sú určite opodstatneným výdavkom, ktoré musí v tomto prípade otec vynaložiť. Je však akceptovateľné v okolnostiach tej - ktorej veci zo sumy takto poskytnutého stravného klasifikovať ako „príjem“ jej časť napr. v rozsahu jednej tretiny až jednej polovice. Súd v tomto prípade považoval za príjem otca jednu tretinu tejto sumy. Otec sám uviedol, že jeho náklady pri práci v zahraničí boli okolo 1.000 eur mesačne na dopravu a stravu (ktorá z uvedenej sumy predstavuje 300-400,- eur), bývanie mu hradil zamestnávateľ. V súvislosti so svojimi príjmovými pomermi otec uviedol, že je voči nemu vedená exekúcia. Na uvedené súd neprihliadal, keďže výživné má prednosť pred akýmikoľvek ostatnými výdavkami, navyiac ak ide o exekúciu, ktorá je výsledkom nezodpovedného konania otca a týka sa neplnenia si vyživovacej povinnosti.“

9. Okresný súd konštatoval, že zmena nastala aj v osobných pomeroch otca, má ďalšiu vyživovaciu povinnosť, na ktorú okresný súd prihladol. Podľa jeho vlastného vyjadrenia s priateľkou čaká ďalšie dieťa. Ako svoje výdavky uviedol spoločné náklady na bývanie - nájom 221,90 Eur, elektrina, plyn a RTVS 60,64 Eur, a výdavky na telefón 27 Eur. Spolu s priateľkou a synom žije v byte, ktorý je vo vlastníctve priateľky a za ktorý priateľka platí hypotéku okolo 300 Eur, nevedel bližšie viac uviesť. Podiel rodiča na výžive či nákladoch dieťaťa, ktorý sa osobne o dieťa nestará, je vyšší ako podiel rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Vzhľadom k možnostiam a schopnostiam otca, s prihliadnutím na jeho príjem a výdavky, podľa súdu súčasné pomery umožňujú otcovi platiť výživné v sume ako určil súd. Vo zvyšnej časti, kedy matka v návrhu žiadala určiť vyživovaciu povinnosť vo výške 200 Eur, návrh matky zamietol, nakoľko matka neuviedla ani nepreukázala výdavky maloletého vo výške, ktorá by odôvodňovala výživné v navrhovanej sume. Súd určil začiatok vyživovacej povinnosti od podania návrhu s prihliadnutím na skutočnosť, že maloletý sa v tom čase reálne nachádza v osobnej starostlivosti matky. Podľa vyjadrenia matky, starých rodičov aj kolízneho opatrovníka, príspevok na dieťa zverené do náhradnej starostlivosti bol už v tom čase pozastavený. Úrad práce ho vyplácal do 31.07.2020. Pri výpočte vzniknutého nedoplatku za obdobie od 01.09.2020 do 31.12.2021 prihladol okresný súd na platby výživného, ktoré uskutočnil otec k rukám matky a ktoré preukázal poštovými poukázkami v 09/2020 10 Eur, 10/2020 10 Eur, 12/2020 10 Eur, 01/21 10 Eur a v období od 02/2021 do 01/22 po 30 Eur mesačne. Rodič je povinný rešpektovať vyživovaciu povinnosť, svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a rovnako je povinný využívať všetky svoje schopnosti a možnosti na zabezpečenie dostatočného príjmu na to, aby si mohol vyživovaciu povinnosť k dieťaťu plniť v čo najväčšom rozsahu. Okresný súd styk otca s maloletým neupravoval, najmä s prihliadnutím na to, že ku dnešnému dňu otec nemá s maloletým absolútne žiaden kontakt. Okresný súd zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 9P/85/2016-183 z 12.12.2006 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Žilina č.k. 9P/85/2016-191 z 24.04.2017 v časti zverenia maloletého F. M., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti a rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 9P/85/2016-183 z 12.12.2006 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Žilina č.k. 9P/85/2016-191 z 24.04.2017 v časti určeného výživného na maloletého F. M.. Okresný súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania podľa § 52 CMP.

10. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal odvolanie otec maloletého, ktorý uviedol, že dňa 31.12.2021 mu bolo doručené skončenie pracovného pomeru a od 01.01.2022 je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Nemá od 01.01.2022 žiadny príjem. Už keď sa konalo pojednávanie okresný súd oboznámil, že je uchádzač o zamestnanie od 01.01.2022, k čomu prikladá aj potvrdenie, že je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie a jeho evidencia stále trvá. Túto skutočnosť okresný súd však vôbec nebral do úvahy a naďalej posudzoval jeho finančnú situáciu ako keby pracoval. Preto žiadal o prehodnotenie rozhodnutia okresného súdu, ktorý určil výšku výživného 150 Eur aj keď kritériom rozsahu vyživovacej povinnosti sú schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov. Nakoľko je nemajetný, nevlastní žiadny hnutelý a nehnuteľný majetok a je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie bez nároku na dávky v nezamestnanosti, je výška určená okresným súdom pre neho v momentálnej situácii nereálna. Má taktiež vyživovaciu povinnosť na maloletého syna U. X., ktorý sa narodil XX.XX.XXXX a s priateľkou čaká ďalšie dieťa v máji, o čom priložil aj zápisnicu o určení otcovstva. Argumentoval § 62 ods. 3 Zákona o rodine s tým, že vzhľadom na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu 30%. Keď sa zamestná, umožňuje mu uhrádzať maloletému F. M. výdavok, ktorý uviedol okresný súd ako 50 Eur na oblečenie a obuv formou nákupu a doloženia pokladničného bloku do rúk matke M. M., nakoľko jej dokladovanie výdavkov na F. nebolo riadne dokladované pokladničnými blokmi.

11. K doručenému odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletého, ktorá navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť. Má za to, že suma 150 Eur je v zmysle odôvodnenia rozsudku okresného súdu dostatočná a vecne správna. Nevie ako chce otec maloletému F. kupovať oblečenie, pretože ho naposledy videl keď mal 9 mesiacov. Nevie ako sa obleka ani akú veľkosť nosí. Nevie čo má rád. To, že je otec nezamestnaný nevidí ako dôvod na neplatenie výživného. Má možnosť sa zamestnať.

12. Kolízny opatrovník uviedol, že súhlasí s napadnutým rozsudkom okresného súdu a navrhuje ho potvrdiť.

13. Vyjadrenie matky aj kolízneho opatrovníka bolo doručené otcovi (č.l. 306 spisu), ktorý túto možnosť nevyužil k momentu rozhodovania odvolacieho súdu.

14. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) na základe včas podaného odvolania otca maloletého preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutiach častiach za aplikácie § 65, § 66 CMP postupom bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené podmienky pre nariadenie pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario, ak nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem a verejným vyhlásením rozsudku krajským súdom za rešpektovania § 219 ods. 1, 3 CSP bol rozsudok okresného súdu potvrdený ako vecne správne rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

15. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie otca maloletého bez nariadenia pojednávania sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 14CoP/62/2023-312 zo dňa 21.11.2023, ktorým bolo oznámené miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku krajským súdom na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline, v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 22.11.2023 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline.

16. Primárne krajský súd uvádza, že na základe podaného odvolania otca maloletého dieťaťa bol posudzovaný rozsudok okresného súdu na základe nižšie uvedených záverov, zhodnotení a krajský súd dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého nebolo dôvodné, preto rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie.

17. Otec maloletého dieťaťa v podanom odvolaní kládol dôraz na to, že toho času je nezamestnaný, z ktorého dôvodu má za to, že neboli splnené podmienky na určenie výživného na maloleté dieťa tak, ako rozhodol okresný súd. Tiež odvolateľ uviedol, že na jeho strane sa zmenili pomery, že je bez príjmu. Otec maloletého dieťaťa mal za to, že nie je možné v súvislosti s jeho odvolaním argumentovať len potrebami maloletého dieťaťa, ale je potrebné prihliadať na to, že je nezamestnaný, že má vyživovaciu povinnosť aj k ďalšiemu maloletému dieťaťu a tiež pripojil i súhlasné vyhlásenie rodičov, a to vo vzťahu ešte v tom čase nenarodenému dieťaťu (č.l. 295 spisu).

18. Z obsahu spisového materiálu krajského súdu bolo zrejmé, že otec maloletého dieťaťa nesúhlasil s výškou určeného výživného. Poukázal na to, že v čase podania odvolania je nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, a to od 01.01.2022, ktorá evidencia trvala i v čase podania odvolania dňa 04.02.2022 (Potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 04.02.2022 č.l. 294 spisu).

19. Podľa odvolacieho súdu okresný súd správne pri rozhodovaní o výške výživného porovnal možnosti, schopnosti, majetkové pomery u oboch rodičov, prihliadol k odôvodneným potrebám maloletého F., pričom výšku stanovil na 150 Eur a zohľadnil náklady, ktoré musia byť zabezpečované v súvislosti s prirodzeným rastom a vývojom dieťaťa. Maloletý je vo veku a ešte stále v období aktívneho rastu, čo sa premieťa najmä do výdavkov na oblečenie, obuv a stravu. Výdavky na obuv a oblečenie sú premenné a závislé od sezóny, rovnako tak aj výživa, jej zloženie, sú pre dieťa v každom veku dôležité. Za odôvodnené potreby maloletého je potrebné rovnako považovať náklady na bývanie, hygienu či náklady na školu. V súčasnosti tieto odôvodnené výdavky sú strava okolo 130 Eur, oblečenie a obuv okolo 50 Eur, cestovné 2,10 Eur (ročný výdavok 25,50 Eur), zubár 7-13 Eur mesačne, výdavky na školu, poplatok za ZRPŠ, nákup zošitov a školských potrieb na začiatku školského roka a v priebehu roka okolo 10 Eur (jednorazový poplatok ZRŠ 18 Eur, nákup školských potrieb okolo 100 Eur na začiatku roka). Navštevuje ZÚŠ, kde platí 28 Eur štvrťročne. Ako mimoriadny výdavok v priebehu roka má okuliare 70 Eur + doplatok za sklá. V ods. 23.napadnutého rozsudku vyhodnotil príjem matky, ktorý otec v podanom odvolaní nespochybnil. Okresný súd vyhodnocoval príjmy otca v ods. 24 napadnutého rozsudku, tak s týmito závermi sa cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 odvolací súd stotožnil a považoval ich za zodpovedajúce obsahu spisového materiálu. Pokiaľ otec v podanom odvolaní namietal, že v čase podania odvolania už bol nezamestnaný, v evidencii uchádzačov o zamestnanie, tak uvedená evidencia vychádzala dátumovo od 01.01.2022 s tým, že otec predložil pracovnú zmluvu, ktorá bola uzavretá na dobu určitú do 31.12.2021, čo okresný súd správne vyhodnotil v ods. 24. napadnutého rozsudku. V podanom odvolaní otec nespochybnil závery okresného súdu tak, ako boli uvedené v ods. 15 napadnutého rozsudku, kde predmetom vykonaného dokazovania okresným súdom bolo oznámenie od zamestnávateľa otca zo dňa 16.11.2020 na č.l. 232 spisu, kedy priemerný čistý mesačný príjem otca bol 476,74 Eur, k čomu však poberal diéty v priemere 1.223,50 Eur. Zároveň poukázal okresný súd i na oznámenie zo dňa 29.11.2021 (č.l. 252 spisu), z ktorého bolo zistené, že otec pracuje ako pomocný stavebný pracovník vo

výrobe od 26.01.2021, že pracovný pomer má uzatvorený na dobu určitú, a to do 31.12.2021. Otcovi sa vykonáva zrážka zo mzdy na základe ex 1698/2014 na výživné, ostatných 12 exekúcií zostáva v poradí. V období od 28.06.2021 do 02.07.2021 bol otec práceneschopný. Jeho mesačný čistý príjem za obdobie od 1/2021 do 10/2021 bol 551,65 Eur, avšak poberal náhrady v priemere 1.334,20 Eur. Dôvody, z ktorých okresný súd prijal tieto závery, otec v podanom odvolaní nespochybnil. Ak otec poukazoval na ďalšiu vyživovaciu povinnosť, ktorá mu mala pribudnúť, tak nosné pre rozhodnutie okresného súdu boli skutočnosti, ktoré sa viazali k maloletému dieťaťu F. M., nar. XX.XX.XXXX. V zhŕňajúcom závere odvolací súd konštatuje, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne zistené a preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o zvýšení výživného, v dôsledku čoho odvolací súd nemal pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

20. Dodáva odvolací súd, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka, aby sa súd stotožnil s jeho právnym názorom navrhovaným hodnotením dôkazov, a teda za porušenie toho základného práva nemožno považovať neúspech v konaní. V tomto pojednávanom prípade súd prvej inštancie dôsledne vykonal dokazovanie, zistil skutkový stav veci, ktorý následne správne právne posúdil, pričom jeho skutkové právne závery zjavne nie sú svojvoľné, neudržateľné a ani neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý súdny proces. Úvahy súdu prvej inštancie týkajúce sa posúdenia zmien pomerov, ktoré nastali u účastníkov konania od predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, nie sú svojvoľné, vychádzajú z ustálenej rozhodovacej praxe súdu. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie vo veci. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je ich zákonnou povinnosťou. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Obidvaja rodičia majú právo zariadiť si život podľa vlastných predstáv. Je však zakaždým potrebné prihliadnuť v prvom rade na vyživovaciu povinnosť a za tým účelom uskutočňovať zmeny vo svojom živote tak, aby nebolo ohrozené uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletých detí a ich najlepší záujem. Odvolací súd dodáva, že súdna prax ustálila, že k podstatným zmenám pomerov dieťaťa dochádza spravidla po uplynutí času v súvislosti s vekom a rastom, pokiaľ nenastanú iné mimoriadne skutočnosti zvyšujúce odôvodnené potreby dieťaťa. Je nepochybné, že u maloletého naposledy rozhodoval okresný súd rozsudkom č.k. 9P/85/2016-183 z 12.12.2016., ktorým okresný súd zveril maloletého F. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starej matky K. M. a starého otca L. M.. Zároveň uložil matke aj otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina. Od roku 2016, kedy bolo určené výživné, došlo k podstatným zmenám na strane maloletého dieťaťa, pričom je potrebné poukázať na vyhodnotenie príjmov otca tak, ako správne vykonal okresný súd. V zmysle vyhodnotenia potvrdení ako vyplývajú najmä z odsekov 14., 15. napadnutého rozsudku okresného súdu. Len na záver považuje odvolací súd za podstatné uviesť vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam otca, že jeho argumentácia k rozsahu nevyhnutných výdavkov pôsobí vo faktickej i právnej rovine smerom k vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu nevyvážene a dovoľuje záver, že subjektívne vnímanie potrieb maloletého dieťaťa spojené s návrhom otca na zakúpenie oblečenia, obuvi v rozsahu sumy 50 Eur za situácie, že s maloletým sa vôbec nestýka, naposledy ho videl ako 8 - 9 mesačné dieťa, je len ťažko predstaviteľné a zrealizovateľné.

21. Odvolací súd nezistil žiadne podstatné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali určenie výživného v inom rozsahu, ako určil súd prvej inštancie a dodáva, že výživné 150 Eur mesačne predstavuje výživné, ktoré pokrýva životné náklady maloletého, fakticky len pomerne v minimálnom rozsahu. Je nepochybné, že podiel matky na výživnom voči maloletému je výrazne vyšší ako podiel otca, aby zabezpečila základné životné potreby maloletého.

22. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v napadnutých výrokoch, pričom sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia okresného súdu podľa § 387 ods. 2 CSP, z ktorého dôvodu sa v odôvodnení obmedzil nosne na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, ktoré doplnil o ďalšie dôvody vo väzbe na odvolacie dôvody otca.

23. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania s poukazom na § 396 CSP v spojení s § 52 CMP, podľa ktorých v konaniach podľa CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak a nezistil žiadne okolnosti nasvedčujúce tomu, že by to bolo spravodlivé (§ 55 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej

zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).